

خبر

سودانی‌ها دوباره به خیابان آمدند

● معترضان سودانی برخی خیابان‌های اصلی در خارطوم، بحری و ام‌درمان را در مخالفت با کودتای نظامی در این کشور بستند. به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه رأی‌الیوم، معترضان سودانی مخالف کودتا شامگاه شنبه برخی خیابان‌های اصلی در خارطوم و شهرهای بحری و ام‌درمان را در راستای فراخوان‌ها برای نافرمانی مدنی بستند. اما طبق گزارش‌ها صبح روز یکشنبه برخی فروشگاه‌ها در خارطوم باز بودند و برخی دیگر بسته بودند و شاهدان عینی از ایجاد ایست‌هایی در برخی خیابان‌های ام‌درمان و بحری خبر دادند. جمعیت منشاغل سودان، از رهبران اعتراضات ۲۰۱۹ که به سرنگونی نظام عمر البشیر، رئیس‌جمهوری سابق منجر شد، خواسته بود برای نافرمانی مدنی فراگیر طی یکشنبه و امروز آماده شوند. این جمعیت اعلام کرد: مردم سودان با کودتای نظامی مخالف‌اند. نافرمانی مدنی یکی از انواع مقاومت مسلحانهٔ آمیز در برابر نظام‌های دیکتاتوری و به معنای مخالفت با تعامل با تصمیمات کودتاجاپان است. عبدالفتاح البرهان، فرمانده ارتش سودان ۲۵ اکتبر از اعلام حالت فوق‌العاده و انحلال شورای حاکمیتی و کابینه خبر داد.

مخالفت اسرائیل با بازگشایی کنسولگری آمریکا در قدس

● دولت جو بایدن، رئیس‌جمهوری ایالات متحده، تصمیم گرفته است کنسولگری خود برای امور فلسطینیان را در بیت‌المقدس (اورشلیم) بازگشایی کند، اما این موضوع با اعتراض اسرائیل روبه‌رو شده است. به گزارش دوپچه‌وله، کنسولگری آمریکا برای رسیدگی به امور فلسطینیان در بیت‌المقدس از سوی دولت دونالد ترامپ، سلف بایدن تعطیل شده بود. ترامپ در عین حال سفارت آمریکا در اسرائیل را از تل‌آویو به اورشلیم منتقل کرده بود، موضوعی که با استقبال اسرائیل و مخالفت فلسطینیان روبه‌رو شده بود. پس از این انتقال همچنین کنسولگری و سفارت آمریکا در قدس ادغام شدند.

فلسطینیان، منطقه شرق بیت‌المقدس را پایتخت آینده دولت خود می‌دانند و ازاین‌رو، انتقال سفارت آمریکا به بیت‌المقدس را ناقض راحل خود دولت برای بحران خاورمیانه تلقی می‌کنند.

به گزارش روتترز، دولت بایدن برای بهبود مناسبات آمریکا با فلسطینیان تلاش دارد تا کنسولگری خود را در بخش شرقی بیت‌المقدس بازگشایی کند اما این برای اسرائیل کردن این سیاست اعلام نکرده است.

به برنامه دولت بایدن اعتراض کرده است. او گفته است: «موضوع من و چیزی که به اطلاع آمریکایی‌ها نیز رسانده‌ام، این است که در اورشلیم محلی برای ایجاد کنسولگری آمریکا در امور فلسطینیان وجود ندارد.» او ادامده که تل‌آویو به دور از میاهو از موضع خود درباره برنامه آمریکا در زمینه بازگشایی کنسولگری آن کشور در اورشلیم دفاع خواهد کرد.

از سوی دیگر، یائیر لاپید، وزیر خارجه اسرائیل نیز گفته است که محل مناسب برای دفتر کنسولگری آمریکا نه در اورشلیم بلکه در رام‌الله و در کرانه باختری رود اردن است، او می‌گوید: «اگر آمریکایی‌ها بخواهند کنسولگری خود را در رام‌الله باز کنند، ما هیچ مشکلی با آن نداریم.»

این در حالی است که سخنگوی محمود عباس، رهبر تشکیلات خودگردان فلسطینی با گشایش کنسولگری آمریکا در رام‌الله مخالفت کرده است. نیل ابو ردینه گفته است: «ما تنها کنسولگری آمریکا در بیت‌المقدس، در پایتخت دولت فلسطینی را می‌پذیریم. این آن چیزی است که دولت آمریکا اعلام کرده و متعهد به اجرای آن شده است.»

طبق این گزارش، سخنگوی سفارت آمریکا در اورشلیم از اعلام موضع درباره موضوع بازگشایی کنسولگری آن کشور خودداری کرده است. این در حالی است که آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا ماه گذشته اعلام کرده بود که دولت این کشور با هدف بهبود مناسبات خود با فلسطینیان در زمینه بازگشایی این کنسولگری در اورشلیم اقدام خواهد کرد.

در همین حال، برایان مک‌کینون، دستیار امور اداری وزیر خارجه ایالات متحده، در پاسخ به سوآلی درباره بحران افتتاح کنسولگری آمریکا در بیت‌المقدس گفت: «به باور من، گشایش هرگونه اداره دیپلماتیک نیاز به موافقت کشور میزبان دارد.»

آغاز مذاکرات احزاب پارلمانی عراق برای تشکیل دولت ائتلافی آینده بدون حضور ائتلاف‌های شکست‌خورده، سوءقصد ناکام به جان مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر عراق، در محل سکوتش را در پی داشت.

مقام‌های امنیتی عراق گفته‌اند سوءقصد علیه جان نخست‌وزیر عراق با «سه پهباد صورت گرفت که دو فرزند از آنها از سوی محافظان مصطفی کاظمی سرنگون شدند». این سه پهباد طبق گفته مقامات امنیتی از مکانی در نزدیکی پل جمهوری بغداد در ساحل شرقی رودخانه دجله به پرواز درآمدند. یکی از منابع گفت که این پهبادها سپس به سمت منطقه سبز، جایی که آقامتگاه نخست‌وزیر در آن قرار دارد، حرکت کردند.

دو پهباد در حین پرواز سرنگون شدند اما پهباد سوم حامل مواد منفجره توانست حمله را انجام دهد و بخشی از خانه را منفجر کرد که در پی آن دو محافظ نخست‌وزیر عراق زخمی شدند. با این حال آسوشیتپرس شمار زخمی‌ها را هفت نفر اعلام کرد و گزارش داد که آسیب جدی به نخست‌وزیر عراق وارد نشده است. حمله با پهباد در ماه‌های اخیر در عراق به‌ویژه علیه منافع آمریکا افزایش یافته است.

سوءقصد شنبه که از سوی ایالات متحده و تعدادی از همسایگان عراق محکوم شده، نخستین حمله‌ای است که اقامتگاه مصطفی کاظمی را هدف قرار داده است. سخنگوی فرماندهی عملیات مشترک عراق گفت که تحقیقات فنی مشترکی میان وزارت دفاع، وزارت کشور و نیروهای پادفند هوایی و همچنین سفارت آمریکا برای مشخص شدن مسیر حرکت پهباد انتحاری و نقش سامانه پدافندی برای محافظت از ساختمان سفارت واشنگتن برقرار است تا جزئیات این تلاش ناکام مشخص شود.

کاظمی نیز اندکی پس از وقوع این حمله با انتشار یک پست توئیتری از سلامتی خود خبر داده است. او در این پست مردم عراق را به آرامش و خوشبین‌داری فراخوانده است. کاظمی افزود: «من یکی از مردم این سرزمین بوده و هستم، موشک‌های خیانت، باورمندان را می‌وسد نمی‌کند و در اراده و پایداری نیروهای قهرمان امنیتی برای حفظ امنیت و اجرای قانون خللی ایجاد نخواهد کرد؛ حالم خوب است و در میان مردم حضور دارم. همه را به آرامش و خوشبین‌داری برای عراق دعوت می‌کنم.»

این حمله در حالی صورت گرفت که ورودی‌های

جهان

تلاش ناموفق برای حذف نخست‌وزیر عراق در حمله پهبادی

ترور یا نمایش سوءقصد

منطقه سبز بغداد روز شنبه برای دومین روز پیاپی شاهد تظاهرات هواداران ائتلاف فتح بود که در انتخابات پارلمانی اخیر شکست خورده بودند. آنها با شعارهای «نه به آمریکا» و «نه به تقلب»، نسبت

به شکست در انتخابات اخیر واکنش نشان دادند و تصاویر مصطفی کاظمی را نیز آتش زدند. مقام‌های عراق شامگاه جمعه تأیید کردند که در درگیری‌های این روز یک نفر کشته شد و ده‌ها نفر که اغلب از نیروهای امنیتی بودند زخمی شدند.

تظاهرات‌کنندگان روز جمعه به سوی ورودی‌های

منطقه سبز تظاهرات کردند و با پرتاب سنگ به طرف مأموران، قصد ورود به این منطقه را داشتند. در روزهای گذشته ائتلاف فتح و حامیانش در اعتراض به نتیجه انتخابات و با انتشار فراخوان برای تظاهرات، روز جمعه را «جمعه فرصت نهایی» نام‌گذاری کرده بودند. در انتخابات پارلمانی عراق که حدود یک ماه پیش برگزار شد، ائتلاف سانژون به رهبری مقتدی صدر بیشترین کرسی را در پارلمان به دست آورد و ائتلاف فتح که مورد حمایت گروهی از شیعیان است، شکست خورد و اکثریت خود در پارلمان را از دست داد. از ۳۲۹ کرسی پارلمان عراق، سانژون موفق به کسب ۷۳ کرسی شد و فتح فقط ۱۷ کرسی به دست آورد. در هفته‌های اخیر گروه‌های مسلح نزدیک به

یادداشت

خروج از خاورمیانه و سردرگمی استراتژیک

منتشر شده، شراکت‌های امنیتی ما در خاورمیانه پابرجا خواهد ماند و به تضمین آزادی کشتی‌رانی برای معانعت از فروپاشی اقتصاد جهانی متعهد هستیم. حضور نظامی دائم ما در منطقه از بیش از ۷۰ سال پیش وجود داشته و این واقعیت اساسی تغییر نخواهد کرد. آمریکا با تغییر شرایط و تهدیدات در منطقه خود را سازگار می‌کند و شمار نه‌چندان زیادی از نیروهای آمریکایی در منطقه مشغول آموزش متحدان واشنگتن هستند.»

شاهزاده ترکی الفیصل، وزیر اطلاعات سابق عربستان نیز در نشست به میزبانی شورای اتلانتیک گفته است که کشورهای منطقه نقش آمریکا در خاورمیانه را بعد از دو دهه مداخلات نظامی آن در عراق و افغانستان که موجب شکست شد، زیر سؤال می‌برند. تصمیم دولت بایدن برای خارج‌کردن نظامیانش از افغانستان و همچنین خروج برنامه‌ریزی‌شده نظامیان آن از عراق، نفوذ واشنگتن در این منطقه را زیر سؤال برده و خاورمیانه گرفتار «سردرگمی استراتژیک» شده است.

این تجربه شکست‌خورده در افغانستان و تجربه نیمه شکست‌خورده در عراق، مسئول ناکامی یا شکست قدرت بزرگ آمریکا و بزرگ‌ترین ائتلاف نظامی (ناتو) در حفظ یک رژیم و پروژه ایجاد آن‌تهاست. تردیدها در مورد نقش و تعهدات آن برای حفظ امنیت منطقه‌ای در حال متراکم‌شدن است و منجر به ادامه سردرگمی استراتژیک منطقه‌ای می‌شود و در نتیجه درگیری‌ها و بحران‌ها بیشتر می‌شوند. هیچ منطقه‌ای در جهان، از این خطر سردرگمی استراتژیک بیش از منطقه خاورمیانه نمی‌ترسد. آمریکا مسئولیتش در قبال دوستان و متحدان خود را رها کرده و دست‌ووالعملی برای صلح و امنیت در منطقه دیده نمی‌شود. خروج تجهیزات آمریکا از عربستان در

که با اعلان این حمله که هدفشان ایجاد بی‌ثباتی و به‌مخاطره‌انداختن امنیت مردم این کشور است، باید مقابله کرد. رئیس‌جمهوری عراق گفته است: «ما اجازه نخواهیم داد عراق را به ورطه هرج‌ومرج بکشاند و علیه نظام قانونی این کشور دست به کودتا بزنند.» العربیه هم به نقل از فیصل بن‌فرحان، وزیر خارجه عربستان، این حمله را یک اقدام تروریستی بزدلانه خوانده است.

عمار حکیم، رهبر جریان حکمت ملی عراق و رئیس ائتلاف نیروهای ملی عراق هم تأکید کرد هدف‌قراردادن منزل مصطفی کاظمی یک اقدام محکوم‌شدنی است، زیرا باعث بحرانی‌شدن اوضاع، به‌خطرآفتادن هیبت دولت و بدنام‌کردن عراق در افکار عمومی جهان می‌شود. عمار حکیم همچنین اظهار کرد حمله به رئیس‌عالی‌ترین قدرت اجرایی عراق به‌منابه یک تحول خطرناک است و دستاوردهایی را که در سطوح امنیتی، سیاسی و اقتصادی تحقق یافته است، به خطر می‌اندازد. شورای همکاری خلیج فارس، کویت، قطر، مصر، امارات متحده عربی، بحرین و ترکیه هم این سوءقصد را محکوم کردند.

در همین حال، گروه کاتب حزب‌الله اتهام دخالت در این حمله پهبادی را رد کرده است. ابوعلی عسکری، مسئول امنیتی ائتلاف کاتب حزب‌الله عراق، خبر سوءقصد را نمایشی خواند و اعلام کرد: «یغای نقش قربانی از شوهبه‌های نخ‌نمایی است که دیگر به تاریخ پیوسته است. بنا بر اطلاعات موفق ما، در عراق هیچ‌کسی حتی تمایلی ندارد برای هدف‌قراردادن منزل نخست‌وزیر سابق، یک پهباد خرج کند.»

محمود الربیعی، سخنگوی دفتر سیاسی جنبش الصادقون عراق نیز در توئیتی نوشت: «همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، انفجار ساختگی و شلیک هوایی با هدف پوشش‌جایت‌های دیروز و مشغول‌کردن افکار عمومی است. هسته اطلاع‌سانی امنیتی می‌گوید حمله با پهباد صورت گرفته و الکاظمی می‌گوید موشک.»

حیدر العبادی، نخست‌وزیر اسبق عراق و از متحدان جنبش فتح هم این حمله را مشکوک دانست و اشاره کرد که «تا دیروز تظاهرات‌کنندگان مسالمت‌جو کشته می‌شدند و امروز نخست‌وزیر را هدف قرار می‌دهند. آقایان ما در میدان جنگ نیستیم.» او با بیان اینکه عراق در مرحله ششواری قرار گرفته، خواستار بیداری، خوشبین‌داری، گفت‌وگو، تفاهم و همبستگی شد.

آرام‌آرام و بعد یکبارہ!

در واقع فوریه ۱۹۱۷ نقطه عطفی بود که قهر و خشونت دستگاه نیکلای دوم اثر خود را از دست داد و سربازان به جای آنکه دست به ماشه ببرند به مردم پیوستند تا حکومت ۴۵ساله تزارهای روسیه به پایان برسد و این همان نکته مهمی است که هانا ازنت در کتاب خشونت بر آن تأکید دارد که اگرچه می‌توان قهر را جانشین قدرت کرد و به پیروزی‌هایی نیز دست یافت، اما هزینه این پیروزی‌های موقت بسیار سنگین است و دولت‌نردان این هزینه را از سرمایه معنوی خودشان می‌پردازند که نهایتاً از قدرت تنها بقای باقی می‌ماند و اگر سربازان قدرت مردم را بالاتر از قدرت سیستم فهم کنند، از شلیک گلوله خودداری می‌کنند.

طلوع آزادی میان ۱۲ انقلاب

پس از سقوط تزار، دولت موقت زمام امور را به

دست گرفت و روشنفکران روسیه که نقش بسیار مهمی در انقلاب فوریه ۱۹۱۷ داشتند، به‌سرعت در جست‌وجوی آزادی تلاش کردند و قوانین مهمی را تصویب کردند؛ از جمله لغو مجازات اعدام و تأکید بر آزادی بیان. دراین‌میان لنین که در آلمان تبعید بود، به‌سرعت به روسیه برگشت و صراحتاً اعلام کرد که به جمهوری پارلمانی و دموکراسی بورژوازی هیچ اعتقادی ندارد و از آنجایی که می‌دانست دهقانان، کارگران و سربازان در انقلاب فوریه نقش مهمی داشتند با شعارهای رنگین به کوچک استفاده کند.

بی‌تردید همه تلاش‌های آمریکا برای شکل‌دادن به منطقه به شیوه خاورمیانه جدید به نتیجه نرسیده است. اظهارات رابرت مالی نماینده ویژه کاخ سفید در مورد ایران پس از سفر اخیرش به خاورمیانه با ده سه هدف «رسیدن به یک جمع‌بندی در مورد شرایط موجود، به استناد گذاشتن دیدگاه‌های خود با هم‌پیمانان و تصمیم‌گیری درمورد اقدامات آینده» نشان می‌دهد اهداف مداخله‌جویانه این کشور در خاورمیانه همچنان ادامه دارد.

دور بعدی ر ایزنی استراتژیک روسیه – آمریکا؛

ژانویه ۲۰۲۲

خواهیم کرد. ولادیمیر پوتین و جو بایدن، رؤسای جمهوری روسیه و آمریکا در نشست ماه ژوئن در ژنو توافق کردند تا ر ایزنی‌های ثابت استراتژیک را از سر بگیرند. دو دور از ر ایزنی‌ها در تاریخ‌های ۲۸ جولای ۳۰ سپتامبر برگزار شدند که تاکنون نتیجه ملموسی نداشته است.

روسیه و آمریکا در ماه فوریه پیمان کنترل تسلیحات هسته‌ای «نیو استارت» را تنها چند روز پیش از انقضا، برای مدت پنج سال دیگر تمدید کردند. این پیمان تعداد کلاهک‌های اتمی، موشک‌ها و بمب‌افکن‌هایی را که روسیه و آمریکا می‌توانند به کار گیرند، محدود می‌کند. از همین‌رو انتظار می‌رفت که دو طرف در مذاکرات ژنو درباره فناوری‌های تسلیحاتی که بیشترین رگراتی‌ها را ایجاد کرده‌اند، بحث کنند.

در حوالی میدان سرخ

چگونه تمدن‌ها

به تدریج ورشکسته می‌شود؟

● ابتدای پاییز ۱۹۰۵ بود که در کنار اعتراضات

دانش‌جویان، بزرگ‌ترین اعتراضات سراسری در روسیه آغاز شد تا به موجب آن، نائویان و اندکی بعدتر کارگران کارخانه‌ها و سپس کارکنان راه‌آهن نیز در اعتراض به عملکرد نیکلای دوم، تزار وقت روسیه به آن پیبوندند. تزار که پیش‌تر برای سرکوب راهپیمایی اعتراضی مسالمت‌آمیز در ژانویه همان سال، فرمان تیر صادر کرده و دریافت‌ه بود که خشونت حاصل از این واقعه چطور سبب طغیان موج نفرت مردم شد، می‌دانست که با تشدید خشونت، مسیر خویش را دشوارتر می‌کند و به ناچار برای عبور از این وضعیت متوسل به اصلاحاتی شد تا زمانی برای عبور از بحران و سرکوب معترضان به دست آورد.

نتیجه این ژست سیاسی، منجر به اعلام وضعیت سلطنتی مشروطه شد؛ اگرچه در عمل تشریفاتی بیش نبود. نهایتاً تزار موفق شد از این بحران قاصر در برود و برای عبور از این شرایط طی دو سال بعد به اعدام‌های شدی سر مخالفان دستاویز شد؛ باوجوداین درست در پاییز ۱۲ سال بعد بود که قدرتش به نقطه پایان رسید.

تفنگ‌هایی که همیشه شلیک نمی‌کنند!

اشتباه سیستم در سیستم‌های خودکامه این است که گمان می‌کنند گلوله‌ها همیشه به فرمان آنها از زلزه تفنگ‌ها، خارج می‌شود تا اعتراضات مدنی را سرکوب کنند. نیکلای دوم هم که اعتراضات سال ۱۹۰۵ را با سرکوب پشت سر گذاشته و به واسطه موج اعدام‌ها اندکی بر اوضاع مسلط شده بود، شاید هیچ‌گاه گمان نمی‌کرد وقتی با آغاز جنگ جهانی اول، قیمت کالاهای اساسی در روسیه چندین برابر شود و مردم معترض دوباره به خیابان‌ها بیایند، نتواند آنها را با ضرب گلوله ساکت کند. مردمی که این بار نه‌فقط به گرانی اعتراض داشتند، بلکه خواستار خروج از جنگ هم بودند. گراف نیست اگر به این جمله از یکی از رمان‌های همینگوی توجه کنیم که معتقد بود از شخصی می‌رسند چگونه ورشکست شد؟ می‌گوید ابتدا آرام‌آرام و بعد یکبارہ!

در واقع فوریه ۱۹۱۷ نقطه عطفی بود که قهر و خشونت دستگاه نیکلای دوم اثر خود را از دست داد و سربازان به جای آنکه دست به ماشه ببرند به مردم پیوستند تا حکومت ۴۵ساله تزارهای روسیه به پایان برسد و این همان نکته مهمی است که هانا ازنت در کتاب خشونت بر آن تأکید دارد که اگرچه می‌توان قهر را جانشین قدرت کرد و به پیروزی‌هایی نیز دست یافت، اما هزینه این پیروزی‌های موقت بسیار سنگین است و دولت‌نردان این هزینه را از سرمایه معنوی خودشان می‌پردازند که نهایتاً از قدرت تنها بقای باقی می‌ماند و اگر سربازان قدرت مردم را بالاتر از قدرت سیستم فهم کنند، از شلیک گلوله خودداری می‌کنند.

طلوع آزادی میان ۱۲ انقلاب

پس از سقوط تزار، دولت موقت زمام امور را به دست گرفت و روشنفکران روسیه که نقش بسیار مهمی در انقلاب فوریه ۱۹۱۷ داشتند، به‌سرعت در جست‌وجوی آزادی تلاش کردند و قوانین مهمی را تصویب کردند؛ از جمله لغو مجازات اعدام و تأکید بر آزادی بیان. دراین‌میان لنین که در آلمان تبعید بود، به‌سرعت به روسیه برگشت و صراحتاً اعلام کرد که به جمهوری پارلمانی و دموکراسی بورژوازی هیچ اعتقادی ندارد و از آنجایی که می‌دانست دهقانان، کارگران و سربازان در انقلاب فوریه نقش مهمی داشتند با شعارهای رنگین به کوچک استفاده کند.

بی‌تردید همه تلاش‌های آمریکا برای شکل‌دادن به منطقه به شیوه خاورمیانه جدید به نتیجه نرسیده است. اظهارات رابرت مالی نماینده ویژه کاخ سفید در مورد ایران پس از سفر اخیرش به خاورمیانه با ده سه هدف «رسیدن به یک جمع‌بندی در مورد شرایط موجود، به استناد گذاشتن دیدگاه‌های خود با هم‌پیمانان و تصمیم‌گیری درمورد اقدامات آینده» نشان می‌دهد اهداف مداخله‌جویانه این کشور در خاورمیانه همچنان ادامه دارد.

از سال ۱۹۱۸، روزهای هفتم و هشتم نوامبر تحت عنوان سالگرد پیروزی انقلاب تعطیل رسمی اعلام و جشن گرفته شد و حتی در این روز راهپیمایی دولتی برگزار می‌شد. اما پس از فروپاشی شوروی در سال ۲۰۰۴ تعطیلی این روزها کنسل شد و تنها روز هفتم نوامبر در تقویم رویدادهای روسیه به‌عنوان روز انقلاب اکثر نام‌گذاری شده است. سرانجام ۱۰۴ سال پیش ملتی که در اعتراض به ناکارآمدی نیکلای دوم و آرزوی آزادی توانسته بودند از استبداد تزاری عبور کنند، چند ماهی بیشتر با دولت موقت سیری نکردند و در مسیر حکومت بلشویک‌ها افتادند تا مسیر انقلاب به کلی متفاوت شود و با ظهور حکومت خودکامه‌ای دیگر خیلی زود، تمام امیدهایشان ناامید شود. اما به واقع حکومت توتالیتر شوروی با روشنفکران و جامعه خود که سرشار از امید برای کسب آزادی‌های اجتماعی و توسعه سیاسی بودند چه کرد که ۷۴ سال بیشتر دوام نیابد و با فروپاشی روبه‌رو شد؟

یوسف نصیری – سرپرست شهرداری نسیم شهر